

К. Д. 11.16/2000
за задължително тълкуване на изискването
в чл. 93, ал. 2 от Конституцията на
Република България за кандидат за президент
на 21. XI 2000 - 102.
П. У. 2000

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

Вж. № КС-24

Дата 15.11.2000

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
София

ИСКАНЕ

от група народни представители

за задължително тълкуване на изискването в чл. 93, ал. 2 от Конституцията на Република България кандидатът за президент “да е живял последните пет години в страната”

УВАЖАЕМИ ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

Съгласно чл. 149, ал. 1 от Конституцията желаем да направите задължително тълкуване на изискването, залегнало в чл. 93, ал. 2 от Конституцията, кандидатът за президент да е “живял последните пет години в страната” и да поясните по какъв начин този факт се доказва безспорно пред Централната избирателна комисия.

В българското законодателство съществува празнота по отношение на критериите, които трябва да бъдат изпълнени, за да се счита, че определено физическо лице живее в страната. Не е ясно дали българите, които се намират временно в чужбина – на държавна служба, поради частни дела или някакво друго стечение на обстоятелствата – се считат за живеещи в страната. Съществено според нас е желанието, изразено от всички политически сили – парламентарни и извънпарламентарни - на намиращите се на чужда територия българи да се даде възможност да участват с познания, лични позиции и опит и да подпомогнат интегрирането на България в европейските и световни демократични структури.

Въпреки че, през изминаващата вече 2000г. в България бяха проведени няколко мащабни мероприятия за приобщаване на сънародниците ни извън граница, към тях не беше направен дори формален жест в законодателен смисъл, който да им даде право да участват наравно с останалите българи в политическия живот на страната. Много от българите, намиращи се извън страната за определен срок, желаят да получат реални и равни като на всеки друг права.

Нито един закон не определя какво означава да “живееш в страната в течение на определен срок “. Тъй като “живял в страната” е едно от кумулативните изисквания за президент и вицепрезидент, считаме, че е наложително да се даде задължително тълкуване на понятието. Очевидно е, че подаването на декларация пред ЦИК за удостоверяване на този факт не решава безспорно въпроса /чл.6, ал.1, т.2 от Закона за избиране на президент и вицепрезидент на Републиката/. Едно подобно заявление трябва да се основава на формални критерии. В противен случай изборният орган винаги ще има съмнения дали правилно е отсъдил, а и кандидатът е поставен в неудобно положение дали правилно е преценил за себе си.

Навсякъде в избирателните закони адресната регистрация е единственото изискване за легитимиране и на активния, и на пасивния вот. Особено ясно този принцип личи по отношение на избирането и гласуването за местни органи на властта – кметове и общински съветници. При техния избор е достатъчен фактът, че са регистрирани в населеното място най-малко два месеца преди датата на изборите, а не дали са били там непрекъснато през тези два месеца. По друг начин освен с адресната регистрация не може да се докаже дали кандидатите са били за определения в закона срок /в случая два месеца/ в това населено място или не са били. И това изглежда напълно логично, предвид на динамичността и необходимостта от свободно предвижване, което модерното общество и социално-икономическата атмосфера налагат.

Критерият адресна регистрация е единствен и за съставянето на избирателните списъци.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

В този смисъл е и нашето искане към Вас да дадете задължително тълкуване на последното изискване на чл.93, ал.2 от Конституцията на Република България. Дали направената от кандидата адресна регистрация пет години преди датата за избор на президент е достатъчна, за да е налице условието кандидатът да е "живял последните пет години в страната". Ако това не е така, то посочете какви са според вас критериите за изпълнение на това изискване и как то се доказва безспорно пред Централната изборителна комисия.

Вярваме, че вашето решение ще отговори логично на възприетата от всички нас общонационална идея за равни права и свободи.

София, 9 ноември 2000 г.

НАРОДНИ ПРЕСТАВИТЕЛИ:

1. Венцеслав Димитров
2. Иван Н. Иванов
3. Христимир Каракачанов
4. Анайолий Велизков
5. Димитър Иванов
6. Драгомир Драганов
7. Иванос Косижев
8. Юлиан Попов
9. Хасан Азиев
10. Радостин Ангелов
11. Хасим Дали
12. Мохамед Мехмед
13. Камели Костариков
14. Мюмюн Емиш
15. Рензи Осман

16. Убайдулла Убайдулла
17. Хусейн Убайдулла Убайдулла
18. Осман Осман
19. Давид Давид
20. Исмаил Исмаил
21. Хасан Хасан
22. Сулейман Сулейман
23. Рахман Рахман
24. Умар Умар
25. Есен Есен
26. Хусейн Хусейн
27. Хусейн Хусейн
28. Хусейн Хусейн
29. Хусейн Хусейн
30. Хусейн Хусейн
31. Хусейн Хусейн
32. Хусейн Хусейн
33. Хусейн Хусейн
34. Хусейн Хусейн
35. Хусейн Хусейн
36. Хусейн Хусейн
37. Хусейн Хусейн
38. Хусейн Хусейн
39. Хусейн Хусейн
40. Хусейн Хусейн
41. Хусейн Хусейн
42. Хусейн Хусейн

43. Захаря Тегул Ковчян
44. Симон Казаров Ишанов
45. Аско Васил
46. Дато Кс Дамаск
47. Мухамед Мухомед
48. Кенчо Маргаритов
49. Мари Батманян
50. Завено Завен
51. Ренат Еюп
52. Артегун Тунд
53. Аристарх Тунд
54. Гюль Собако
55. Тейко Чичев
56. Юлия Берберян
57. Искан Никанов
58. Евгений Маслакова
59. Станислав Веников
60. Методи Андреев
61. Нуреддин Хамидов
62. Ануширван Карапетян
63. Георги Джугал-Ареф
64. Евгений Куриков
65. Ахмед Агоян
66. Монво Христо
67. Рубен Рубен
68. Георги Микаелов
69. А. А. А. А.
70. Георги Карабаши

71. Иванъ Лв. Романовъ

72. Александръ П. Карсискии

73. Иванъ Борисовъ Алексеев

74. Стеянъ Борисовъ Успенко

75. Валентинъ Силеиновичъ Силинъ